

LR Vyriausybės kanceliarijai
LR Teisingumo ministerijai
LR Seimo pirmininkui
LR Teisės ir teisėtvarkos komiteto nariams

2020 m. spalio 22 d.
Vilnius

Dėl Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 1, 9 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII P-4448(6)

2020 m. rugsėjo 15 d. LR Seimo nariams Vyt. Juozapaičiui ir E. Jovaišai užregistravus atnaujintą Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 1, 9 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9¹ straipsniu įstatymo projekto versiją, neigiamai vertiname dirbtinai kuriamą fragmentaciją tarp skirtingų asociacijų, išskiriant kūrybines asociacijas bei išplečiant įstatymo reguliavimo sritis. LR Seime nagrinėjamas toks LR Asociacijų įstatymo (toliau - Įstatymas) projektas galimai nepalankiai paveiks didelę dalį organizacijų ir sukurs papildomą našta, kuri gali pakenkti asociacijų laisvei veikti, vykdyti savo veiklą. Pagal LR Asociacijų įstatymą asociacijos veikia skirtingose viešosios politikos srityse, pagal VĮ „Registrų centras“ duomenis (2019 m.) Lietuvoje registruota arti 20 000 asociacijų. Siekiame, kad NVO veikla būtų skaidri, atskaitinga ir atsakinga ir tai galima pasiekti nekuriant dirbtinius barjerus ir suvaržymus. Teikiame savo argumentus dėl įstatymo projekto:

1. Dėl Įstatymo 9 straipsnio papildymo 8 dalimi:

„8. Jeigu sudaromas vienasmenis asociacijos valdymo organas (asociacijos vadovas), jis veikia asociacijos vardu vadovaudamasis Civilinio kodekso 2.82 straipsnio nuostatomis ir asociacijos įstatuose nustatytais reikalavimais.“

Straipsnio papildymas nauja 8 dalimi dėl vadovavimosi CK 2.82 straipsnio nuostatomis yra perteklinis ir nereikalingas, kadangi visiems, sudarantiems vienasmenį valdymo organą, yra privalomas CK reguliavimas. Teikiama nuostata nesukuria naujo teisinio reguliavimo, todėl siūlome šį 9 straipsnio papildymą išbraukti.

2. Dėl Įstatymo papildymas 9¹ straipsniu:

“9¹ straipsnis. Asociacijos finansavimas iš valstybės biudžeto lėšų.“

2.1 Teikiamo įstatymo 9¹ straipsnio siūlomi nustatymai, susiję su finansavimo skyrimu iš valstybės biudžeto lėšų turėtų būti reglamentuojami kituose specialiuose teisės aktuose, šiuo atveju, kalbant apie kultūrines programas, meno kūrėjus ir organizacijas turėtų būti atitinkamai keičiamas pvz., Lietuvos Respublikos meno kūrėjo ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymas, o ne keičiamas LR Asociacijų įstatymas, kuris yra bendrojo pobūdžio įstatymas.

2.2. Siekiant įstatymo projektu apibrėžti asociacijų finansavimo iš valstybės biudžeto lėšų tvarką nėra pateikiamas konkretus pasiūlymas, kaip tai bus daroma, reguliuojama, kas atsakingas ir tai gali sukelti nereikalingas pasekmes, skiriant finansavimą skirtingoms, ne tik kultūros, asociacijoms per esamas finansavimo programas ar konkursus.

2.3. Įstatymo projekte siūloma įtvirtinti asociacijos, kurios tiksliniai projektai, kūrybinės programos finansuojami iš valstybės biudžeto lėšų, vadovo, projekto vadovo, kolegialių valdymo organų narių nepriekaištingos reputacijos kriterijus. Toks pakeitimas galimai kertasi su asociacijų laisvės principu, renkant ar skiriant valdymo organus narius, asociacijos nariai yra laisvi patys pasirinkti, ką rinkti, kadangi tai yra nepriklausomos, turinčios laisvę priimti sprendimus pačios, papildomi suvaržymai, apribojimai gali pakenkti asociacijų laisvei veikti, vykdyti savo veiklą.

Todėl prašome Jūsų atsižvelgti į mūsų išsakytus argumentus ir pasiūlymus bei nepriimti tokio įstatymo projekto.

Taip pat prašome informuoti apie vykstančius svarstymus bei esant galimybei organizuoti viešąjį įstatymo projekto svarstymą.

Gaja Šavelė

Nacionalinės NVO koalicijos direktorė

Nacionalinė NVO koalicija vienija: Lietuvos jaunimo organizacijų taryba; Lietuvos negalios organizacijų forumas; Aplinkosaugos koalicija; Lietuvos moterų lobistinė organizacija; Nacionalinis skurdo mažinimo organizacijų tinklas; Nacionalinė vystomojo bendradarbiavimo organizacijų platforma; NVO vaikams konfederacija; Žmogaus teisių organizacijų koalicija; Lietuvos pacientų organizacijų atstovų taryba; Lietuvos vartotojų organizacijų aljansas; Švietimo NVO tinklas; Lietuvos vietos bendruomenių organizacijų sąjunga; Lietuvos meno kūrėjų asociacija; Nevyriausybinių organizacijų informacijos ir paramos centras.